

לכבוד

ועדת הכלכלה לקראת דיון

"מצבה הקשה של תיירות הפנים בישראל בזמן שהמדינה מאפשרת יציאת תיירים לחו"ל"

מכובדי שלום

- התיירות הנכנסת משותקת מאז מרץ 2020 ולא נראה אופק תעסוקתי למורי הדרך לפחות עד קיץ 2021 ואולי יותר.
- אם יש רשת ביטחון לתיירות ולעוסקים בה, זוהי הפעלת תיירות הפנים על כל המשתמע, ותיירות זו אינה נבנית על תיירות בודדים של זוגות ומשפחות שיוצאים למלונות באיים הירוקים לסופ"ש. כלכלה תיירותית נבנית על תיירות מאורגנת הכוללת אפשרויות לטיולי אמצע השבוע למקומות עבודה, מוסדות ציבור, ועדי עובדים, וכו'.
- מצב זה לא יקרה בעתיד הקרוב כי משרד הבריאות מתנגד בכל תוקף למתווים שמאפשרים תיירות פנים מאורגנת הכוללת אוטובוסים וזאת למרות שהתחבורה הציבורית פעילה.

אז מה הקשר לנו, מורי הדרך חברי "מורשת דרך" – העוסקים בעיקר בתיירות נכנסת בישראל? – מורי דרך רבים בהם עולים חדשים, מדריכים בשפות שונות ללא ניסיון הדרכה לדוברי עברית, וקליטתם בהדרכת תיירות פנים היא בעייתית, ויש שוק רווי של מורי דרך דוברי עברית שאין לנו כוונה להתחרות בהם בשוק מוגבל בגודלו.

ומי קהל היעד:

אוכלוסיית הגיל השלישי: ישראלים רבים "תקועים בביתם", אך שייכים למסגרות שונות בהם ניתן לאתרם. הם בעלי ניידות וחייבים לצאת לאוויר הצח ולשטח. רבים הם גמלאים העצמאיים אשר קשורים לארגונים שונים כמו משרד הקליטה, בתי אבות, מתנס"ם ארגוני עולים, מועדוני פנסיונרים, גמלאי איגודים מקצועיים, המשרד לאזרחים ותיקים, מנהלות שכונתיות בערים הגדולות עיריות מועצות מקומיות.

- כרגע בין סגר לסגר היחידים היכולים לטייל באמצע השבוע הם אותם אוכלוסיות, ללא ילדים וללא יציאה ל"הכל כלול" במלונות ללא פעילות. הציבור מפגין עניין רב ואכן יוצא לטייל כשההנחיות מאפשרות.

ניתן לפלח את שוק זה על פי שפות, וליצור כלים שיווקיים בשפות השונות ולצאת בקמפיין פרסומי בשיתוף כל אותם גופים לעידוד תיירות פנים.

זהו מקומו של מורה הדרך בתיירות נכנסת היכול לתת חוויה איכותית לאוכלוסייה זו בשפת אימם.

הצעה זו הינה דוגמא אחת ממגוון רעיונות יצירתיים שגובשו על ידי מורי הדרך בתיירות נכנסת והוצגו בפני שרים וחברי כנסת רבים במסגרת הפעילות של מאהל המאבק שעמד בקיץ מול משרד האוצר והוצג בדיוני ועדות בכנסת ובמכתבים למגוון משרדים ממשלתיים. למרות שהדברים הוצגו למעל ממחצית מחברי הכנסת והממשלה - טרם הבשילו הדברים לכדי מעשה וזאת למרות הבטחות חוזרות ונשנות של חברי כנסת וממשלה רבים שיפעלו לקידום הדברים.

כל ההצעות נסמכות על מספר עקרונות יסוד:

- **שטח פתוח הוא שטח בטוח** - מורי הדרך מנוסים בהנחלה והקפדה על כללי בטיחות. ישנה פריסה ארצית של שמורות, גנים לאומיים, ושטחים פתוחים היכולים להכיל את אוכלוסיות וקבוצות תוך בהתנהלות בתקן תו סגול.
- **פעילות בשטח פתוח כוללת פעילות גופנית, חינוכית וחברתית**, דבר כשלעצמו חשוב בעת הזאת של ניתוק חברתי והגבלת פעילות בחוץ.

- **סיוורים במתווה קפסולת = פעילות חווייתית** חוץ מוסדית הינו כלי נוסף להטמעת חוויות וערכים בדרך אפקטיבית ונגישה גם לאוכלוסיות המתקשות לעשות זאת במסגרות מוסדיות או חוויה מרחוק.

כמובן אם פתיחה האטרקציות, הפעילויות והמסעדות מסגרות אילו יקבלו מינוף רציני, ואנו כבר ישבנו עם הרט"ג ומטה עתיד התיירות ליצירת מתווים לזמן בו משרד הבריאות יאפשר זאת.

אך אליה וקוץ בה:

- מורי דרך רבים שעיקר פרנסתם מתיירות נכנסת לא ערוכים לשיווק הסיוורים שלהם לתיירות פנים. למרות שיש מורי ומורות דרך רבים שמשלבים בין תיירות פנים לנכנסת גם בתקופות אחרות וביניהם חברי מורשת דרך.
- לאור המשבר הקשה והמצב אליו הגיעו מורי הדרך אין ברירה אלא לשקול צעדים שירחיבו את ענף תיירות הפנים, ויאפשרו השתלבות (אנו מקווים זמנית) של העוסקים בתיירות נכנסת בהדרכה ישראלים אלו על מנת לא לפגוע באלו המדריכים בעברית, ובכך לעזור לייצור את השוק בשפות אם.
- לצערנו למרות פניות למשרד התיירות להיות משולבים בישיבת עבודה לבדיקת הצעות פרטניות, ולהביא את הניסיון מהשטח אל תוך המשרדים של מקבלי החלטות, אין קול ואין עונה.
- אנו יכולים לעזור בקבלת החלטות אפיון השוק, פילוח השוק ויצירת מסגרת לארגון תמחור, ויישום פרויקטים עליהם יוחלט.
- ללא מעורבות ישירה של המדינה שתאפשר ותתקצב יוזמות תיירותיות, ליצירת המתווים לתיירות זו - תיירות הפנים לא תוכל לפרנס את כולם, לכן פתיחת שווקים חדשים יפתחו הזדמנויות חדשות.
- התקציבים הנדרשים הם לצורך יצירת כלים שיווקיים ממוקדי מטרה ולא תקציבי "פרסום חוצות" ותשדירי שירות הנותנים מענה לאוכלוסיות אחרות ולא ממוקדות.
- הכוונה היא לתת כלים למורי הדרך לשיווק ישיר של סיוורים מאחר ובמצב הכלכלי שנוצר אין להם כעת את היכולת הכלכלית להתחיל לפתח ולבנות מערך שיווק בהתאם, ובספות השונות.
- לחלקינו יש את הניסיון הידע והיכולת וכרגע אנו יושבים בבית ללא פרנסה וללא אפשרות להתקיים במקצוע בו השקענו כל כך הרבה.
- לסיכום, חשוב להבין כי למרות מציאת חיסון, המשבר עודנו רחוק מסיום ולתיירות הנכנסת לישראל ייקח פרק זמן משמעותי להתאושש והצפי לחזרה לפעילות מלאה של הענף לא ברור כרגע. על כן כל שימור של מורי דרך ושל מסגרות לפעילות תיירותית הינם הכרחיים לכלכלת המדינה ולבריאות הציבור וקיום מורי הדרך.

בברכה

מורשת דרך - האגודה החדשה
למורי דרך בישראל
0580623155 (וע"מ)

יוני שפירא – יו"ר מורשת דרך

העתק: חברי ועדת הכלכלה של הכנסת,
שר התיירות
מועצת מורשת דרך
חברי השדולה למען התיירות בכנסת